

การช่วยเหลือที่สมเหตุสมผลกับผู้ด้อยโอกาสของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต มุ่งเน้นการจัดการศึกษาที่ให้สิทธิความเท่าเทียมและโอกาสในการรับบริการ การศึกษา การบริการวิชาการ และการเข้ามาใช้พื้นที่ภายในมหาวิทยาลัย ภายใต้แนวทางการดำเนินงานตาม จุดเน้นสวนดุสิต พ.ศ. 2563-2567 ด้านสภาพแวดล้อมในการมุ่งเน้นการจัดการคุณภาพด้านสิ่งแวดล้อมและพัฒนาสู่การเป็นมหาวิทยาลัยที่สวยงาม สะอาด ปลอดภัย (Green & Clean University) ได้มีการดำเนินการช่วยเหลือที่ สมเหตุสมผลกับผู้ด้อยโอกาส โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ ตั้งแต่เด็กแรกเกิดจนถึงกลุ่มผู้สูงอายุ รวมถึงนักเรียน นักศึกษาที่มีความต้องการพิเศษ จำนวน 186 คน รวมทั้งนักศึกษาทั่วไป เจ้าหน้าที่ อาจารย์ และประชาชนทั่วไป จำนวน 15,000 คน เหตุผลความจำเป็น มหาวิทยาลัยสวนดุสิต มีความเชี่ยวชาญในการจัดการศึกษาพิเศษ รวมทั้ง ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในระดับอุดมศึกษา เพื่อเปิดโอกาสและให้บริการทางการศึกษาที่เท่าเทียม ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และยกระดับมาตรฐานการศึกษาให้เกิดความเสมอภาคและเป็นธรรมในสังคม โดยมหาวิทยาลัยมีจำนวนนักเรียนและนักศึกษาพิการ เรียนร่วม จำนวน 186 คน รวมทั้งมีบุคลากรผู้พิการ จำนวน 17 คน ดังนั้น เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายดังกล่าวสามารถศึกษาเล่าเรียนและใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุขตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ดังนี้คือ

1) การให้บริการกับเด็กแรกเกิด นักเรียนระดับอนุบาลถึงประถมศึกษาตอนปลายและผู้ปกครอง โดยมีงานบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเด็กพิการและครอบครัว (Early intervention) ของศูนย์การศึกษาพิเศษ โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ เป็นหน่วยงานที่ให้บริการแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษทุกประเภท ตั้งแต่ระยะแรกเริ่ม โดยจัดให้ตามระเบียบของรัฐธรรมนูญของราชอาณาจักรไทยศูนย์การศึกษาพิเศษ โรงเรียนสาธิตละอออุทิศ โดยมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ได้เล็งเห็นความสำคัญของการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเด็กพิการและครอบครัวที่ส่งเสริมพัฒนาการในการเรียนรู้และส่งเสริมศักยภาพของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ให้มีความพร้อมในทักษะทุกด้านเพื่อให้เด็กได้มีโอกาสได้รับการเรียนรู้ ในการพัฒนาในเต็มตามศักยภาพมากที่สุด ก่อนการเข้าสู่การเรียนรู้ในระบบชั้นเรียนที่สูงขึ้นไป โดยมีแนวทางการให้บริการ ดังนี้

(1) ให้บริการการส่งเสริมพัฒนาการแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ทุกประเภท ตั้งแต่อายุ แรกเกิด

- 6 (7) ปี

(2) ให้บริการคำแนะนำ ปรึกษาแก่ครอบครัว เด็กที่มีความต้องการพิเศษ

(3) สาธิตวิธีการกระตุ้นพัฒนาการเด็กให้แก่พ่อแม่ พี่เลี้ยงและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง จากหน่วยงาน

อื่น ๆ

(4) ประเมินและรวบรวมข้อมูล เพื่อการแนะนำส่งต่อ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

โดยมีรูปแบบการให้บริการของศูนย์ฯ ดังนี้คือ

- (1) ให้บริการที่ห้องบริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเด็กพิการและครอบครัว ปี 2564 มีครอบครัวเด็กที่มีความต้องการพิเศษ มารับประเมินพัฒนาการเพื่อรับคำแนะนำปรึกษา ตั้งแต่เดือนมกราคม-เดือนตุลาคม 2565 จำนวน 62 ครอบครัว/คน เด็กที่เข้าการส่งเสริมพัฒนาการเป็นประจำทั้งหมดที่ศูนย์ฯ จำนวน 32 ครอบครัว
- (2) งานห้องเรียนของศูนย์การศึกษาพิเศษ ห้องเรียนนักเรียนเรียนร่วม ที่นักเรียน จำนวน 50 คน
- (3) ให้คำแนะนำทางโทรศัพท์ หรือ VDO line
- (4) ให้บริการเยี่ยมบ้าน (สถานการณ์โรคติดต่อ 2 ปีมานี้ไม่ได้เยี่ยมบ้าน ใช้วิธีสอบถามและการติดตามข้อมูลระบบ on line

2) การให้บริการนักเรียนและนักศึกษาระดับปริญญาตรีและประกาศนียบัตร

2.1 ด้านการศึกษาและวิชาการ โดยศูนย์การศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยสวนดุสิต เป็นหน่วยงานอยู่ในโครงสร้างของคณะครุศาสตร์ ในการแบ่งหน่วยงานภายในของมหาวิทยาลัย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2558 โดยศูนย์ฯ ทำหน้าที่เพื่อสนับสนุน ส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการให้กับนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ซึ่งเป็นนโยบายสำคัญของมหาวิทยาลัยสวนดุสิตในการให้ความช่วยเหลือและส่งเสริมการศึกษาระดับปริญญาตรีให้แก่คนพิการเพื่อให้เกิดสิทธิความเสมอภาคและโอกาสได้รับการบริการที่จำเป็นต่อการศึกษาและความช่วยเหลือเพื่อการศึกษาของคนพิการให้มีมาตรฐานเช่นเดียวกับนักศึกษาปกติศูนย์ฯ ได้มีหน้าที่สำคัญในการให้บริการกับนักศึกษาของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ดังนี้คือ

- 1) การให้ข้อมูลการรับสมัครผ่านช่องทางของสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน โดยทำหน้าที่ให้ข้อมูลกับผู้ปกครองโดยยึดตามกฎหมายมาตรา 3 เป็นหลัก ในการประเมินและให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคลกับผู้ปกครองในการที่นักศึกษาผู้พิการจะเข้ามารับการศึกษาในมหาวิทยาลัยสวนดุสิต เพื่อให้ประสบความสำเร็จต้องได้รับการสนับสนุนสิ่งใด เพื่อจะได้เกิดความร่วมมือกันระหว่างหลักสูตร นักศึกษา ผู้ปกครองและศูนย์ฯ ทำให้เกิดความเชื่อมั่นกับผู้ปกครอง

- 2) ทำหน้าที่สนับสนุนในระหว่างการเรียนรู้ ได้แก่ การให้ความช่วยเหลือระหว่างเรียน จัดผู้ช่วยสอนทั้งล่ามภาษามือสำหรับเด็กมีปัญหาการได้ยิน จัดผู้ช่วยสอนสำหรับเด็กตาบอด จัดผู้ช่วยสอนสำหรับเด็กออทิสติก และการให้ความช่วยเหลือผู้ปกครองที่สามารถเรียนร่วมกับนักศึกษาพิการให้สามารถทำการบ้านและส่งงานได้อย่างครบถ้วน รวมถึงการสอบทั้งกลางภาคและปลายภาค

- 3) ทำหน้าที่จัดกิจกรรมระหว่างเรียน เพื่อให้ นักศึกษาสามารถพัฒนาตนเอง เพื่อก้าวไปสู่การทำงานหลังเรียนสำเร็จการศึกษา ซึ่งได้มีการประเมินร่วมกับหลักสูตรและผู้ปกครองแล้ว เช่น ผู้ปกครองมีกิจกรรมส่วนตัวในการทำร้านกาแฟ ทำการส่งเสริมให้นักศึกษาดังกล่าวในการเป็นบาร์ิสต้า การคิดเงิน การทำบัญชีในร้านได้ เป็นต้น

- 4) จัดหาทุนระหว่างเรียนตามกฎหมายมาตรา 3 ให้กับนักศึกษาและหน่วยงานเอกชนที่สนใจ
- 5) จัดการสถานที่ทำงานให้หลังการสำเร็จการศึกษา โดยมีการติดตามนักศึกษา สถานที่ทำงาน

และผู้ปกครองเป็นระยะ

2.2 ด้านที่พักอาศัยให้กับนักศึกษาของมหาวิทยาลัยสวนดุสิต ดังนี้คือ

(1) มีห้องพักที่ศูนย์วิทยาศาสตร์ ถนนสิรินธร มีอาคารที่พักนักศึกษาชายในศูนย์วิทยาศาสตร์ จำนวน 15 ห้อง อาคารที่พักนักศึกษาหญิงในศูนย์วิทยาศาสตร์ จำนวน 140 ห้อง และอาคารที่พักเอส.บี. อพาร์ทเมนท์ จำนวน 75 ห้อง โดยนักศึกษาต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเข้าพัก โดยมีสิ่งสำคัญที่มหาวิทยาลัยจัดเตรียมให้ คือ การที่มีแม่บ้านทำความสะอาดภายในห้องพัก การซักล้างเครื่องนอน ได้แก่ ผ้าปูที่นอน ปลอกหมอนให้ และการรักษาความปลอดภัยโดยยามรักษาความปลอดภัย ซึ่งอำนวยความสะดวกให้ทั้งนักศึกษาปกติและนักศึกษาพิการอีกด้วย

(2) มีห้องพักที่ศูนย์การศึกษานนทบุรี มีห้องพัก จำนวน 63 ห้อง โดยนักศึกษาต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเข้าพัก โดยมีสิ่งสำคัญที่มหาวิทยาลัยจัดเตรียมให้คือ การที่มีแม่บ้านทำความสะอาดภายในห้องพัก การซักล้างเครื่องนอน ได้แก่ ผ้าปูที่นอน ปลอกหมอนให้ และการรักษาความปลอดภัยโดยยามรักษาความปลอดภัย ซึ่งอำนวยความสะดวกให้ทั้งนักศึกษาปกติและนักศึกษาพิการอีกด้วย

(3) มีห้องพักที่วิทยาเขตสุพรรณบุรี จำนวน 3 อาคาร คือ อาคารปราโมทย์ 1 จำนวน 198 ห้อง อาคารปราโมทย์ 2 จำนวน 198 ห้อง และอาคารปราโมทย์ 3 จำนวน 198 ห้อง โดยมีสิ่งสำคัญที่มหาวิทยาลัยจัดเตรียมให้คือ การที่มีแม่บ้านทำความสะอาดภายในห้องพัก การซักล้างเครื่องนอน ได้แก่ ผ้าปูที่นอน ปลอกหมอนให้ และการรักษาความปลอดภัยโดยยามรักษาความปลอดภัย ซึ่งอำนวยความสะดวกให้ทั้งนักศึกษาปกติและนักศึกษาพิการอีกด้วย

3) การให้บริการกับบุคลากรของมหาวิทยาลัย โดยมหาวิทยาลัยมีนโยบายในการจ้างงานบุคลากรที่เป็นผู้ด้อยโอกาสให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัยในข้อที่ 2) ได้แก่ ผู้สำเร็จการศึกษาที่เป็นเด็กพิเศษเข้าทำงานในส่วนงานที่สามารถดำเนินการได้ เช่น ในครัวสวนดุสิต โรงอาหารของมหาวิทยาลัย เป็นต้น และได้จัดหาที่พักอาศัยให้กับบุคลากรดังกล่าว ดังนี้

(1) ภายในมหาวิทยาลัยสวนดุสิต มีห้องพักบุคลากร จำนวน 3 อาคาร คือ หอพักพวงมาลัย จำนวน 18 ห้อง หอพักครัวผลิต จำนวน 4 ห้อง และหอพักบุคลากร จำนวน 48 ห้อง ให้บริการบุคลากรที่ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย โดยมีข้อกำหนด คือ เป็นผู้ประพฤติตนเป็นคนดี ไม่ทำความเดือดร้อนให้ส่วนรวม โดยสามารถเป็นผู้พิการได้ โดยต้องเป็นผู้พิการที่สามารถช่วยตนเองในยามวิกาลที่เกิดเหตุฉุกเฉินได้ โดยให้บริการได้ไม่เสียค่าใช้จ่ายในค่าห้องพัก ซึ่งถือเป็นสวัสดิการของบุคลากร

(2) ศูนย์การศึกษาคนตาบอด มีห้องพัก จำนวน 3 อาคาร คือ อาคาร 4 (ตึกส้ม) ชั้น 2 จำนวน 10 ห้อง และ ชั้น 3 จำนวน 10 ห้อง นอกจากนี้ยังมีบ้านพักครู ซอยชลประสิทธิ์ 9 จำนวน 9 ห้อง และบ้านพักห้องแถวเหลือง (ด้านหน้าอาคาร 4) จำนวน 4 ห้อง ให้บริการบุคลากรที่ปฏิบัติงานในศูนย์การศึกษาคนตาบอด โดยมีข้อกำหนด คือ เป็นผู้ที่มีประพฤติกรรมเป็นคนดี ไม่ทำความเดือดร้อนให้ส่วนรวม โดยสามารถเป็นผู้พิการได้ โดยต้องเป็นผู้พิการที่สามารถช่วยตนเองในยามวิกาลที่เกิดเหตุฉุกเฉินได้ โดยให้บริการได้ไม่เสียค่าใช้จ่ายในค่าห้องพัก ซึ่งถือเป็นสวัสดิการของบุคลากร

4) การให้บริการบุคคลทั่วไปที่เข้ามาใช้บริการภายในมหาวิทยาลัย โดยมีการปรับปรุงพื้นที่และสภาพแวดล้อมการบริการ ตามมาตรฐาน Universal Design สำหรับผู้สูงอายุผู้พิการและคนทุกคน มหาวิทยาลัยสวนดุสิต แขวงวชิรพยาบาล เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 1 รายการ ใน วงเงิน 25.0000 ล้านบาท ระยะเวลา ดำเนินการ มกราคม 2564 – เมษายน 2564 โดยได้มีการปรับปรุงอาคารสถานที่ พัฒนาระบบนิเวศทางการศึกษา และสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคาร เช่น ป้ายแสดงสิ่งอำนวยความสะดวก ทางลาดและลิฟต์ ราวจับ ห้องน้ำ ประตู ที่จอดรถ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังจัดให้มีบุคลากร เทคโนโลยี ครุภัณฑ์ทางการศึกษา และห้องปฏิบัติการที่ช่วย สนับสนุนในการจัดการศึกษาพิเศษด้วย เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาพิการได้มีทักษะ ในการดำรงชีวิตควบคู่กับการ สร้างคุณธรรม จริยธรรม เป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข ประกอบอาชีพพึ่งพาตนเองและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของประเทศชาติได้ รวมทั้งมีสถานที่ที่พร้อมสำหรับรองรับ และเอื้ออำนวยความสะดวกให้กับผู้สูงอายุ นักศึกษาทั่วไป เจ้าหน้าที่ อาจารย์ และประชาชน ทั่วไป โดยในปัจจุบัน มหาวิทยาลัย ได้ดำเนินการปรับปรุงพื้นที่ต่าง ๆ แล้วเสร็จ ส่งผลให้นักเรียน นักศึกษา จำนวนรวม 220 คน รวมถึงผู้ที่เข้าใช้บริการพื้นที่ในมหาวิทยาลัยทุกคน สามารถเข้าถึงพื้นที่ได้อย่างสะดวกและปลอดภัย

(1) ทางพื้นลาด มีไว้เพื่อให้คนพิการที่มีปัญหาเรื่องการเดินหรือเรื่องสายตาสามารถใช้ทางลาด เพื่อ เดินทางได้อย่างสะดวกสบาย ไม่จำเป็นต้องก้าวเป็นขั้นบันไดเพราะมันอาจทำให้เกิดสะดุดพลัดล้มได้ และยังมี การออกแบบ

(2) ห้องน้ำสำหรับคนพิการ ซึ่งไม่สามารถใช้ห้องน้ำแบบเดียวกับคนปกติได้ ด้วยเรื่องของพื้นที่ ความ สะดวกสบาย ห้องน้ำคนพิการจึงมักจะมีขนาดใหญ่กว่าปกติเพื่อเป็นการเผื่อให้รถวีลแชร์สามารถเข้าไปได้ มี ราวจับ และไม่มีกลอนประตูเผื่อว่าหากเกิดอุบัติเหตุคนที่อยู่ด้านนอกจะได้เข้าไปช่วยเหลือได้ทัน

(3) พื้นผิวสัมผัสเฉพาะ การมีพื้นผิวสัมผัสเฉพาะ เช่น พื้นที่เป็นปุ่มหลายปุ่มขึ้นมาจะทำให้คน พิการทาง สายตารับรู้ได้ว่าเขาสามารถเดินไปทางไหนได้ (4) ที่จอดรถสำหรับคนพิการ โดยการเว้นพื้นที่โดยมีการ ทำเครื่องหมายเฉพาะเอาไว้ให้ในบริเวณที่จะ ทำให้คนพิการสะดวกต่อการใช้บริการภายในมหาวิทยาลัย จากกร

จัดสิ่งอำนวยความสะดวกและพื้นที่สร้างสรรค์อย่างเพียงพอ โดยคำนึงถึงการเข้าถึงและใช้ ประโยชน์อย่างเท่าเทียมกันของคนทุกกลุ่มตามหลัก Universal design